

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani, Gradniška št. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. Naročnina za ozemlje SHS: letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za inozemstvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV. LJUBLJANA, dne 25. oktobra 1921. ŠTEV. 114.

Smer bodoče obrtne politike.

Po sprejetju ustave in po organizaciji osrednje držav. uprave je treba, da se orientiramo in določimo smer naši bodoči obrtni politiki.

Ministrstvo trgovine in industrije je že pričelo z nabiranjem materiala in je razposlalo strokovnim organizacijam pridobitnih slojev ekspozice o sedanjem stanju obrtnopolitičnih sistemov v naši ujedinjeni kraljevini in glavna vprašanja, na katera bo treba našim strokovnim organizacijam odgovoriti. Ti odgovori bodo merodajni za smer enotne bodoče obrtne politike in radi tega je naloga, ki jo imajo rešiti sedaj naše krajevne organizacije dalekosežne važnosti. Predvsem je potrebno eno, namreč da se ta vprašanja razmotrivajo in rešujejo z vidika enotne države in ne z našega ozkega obzora krajevnih razmer.

Zveza trgovskih gremijev in za drug razpošilja vsem krajevnim organizacijam pregled aktualnih vprašanj naše obrtne politike, ki jih radi važnosti podajamo v izvlečku vsem našim čitateljem.

Sistemi obrtnega podjetništva.

Zakonodajstvo v Evropi pozna glede načina obrtnega podjetništva tri sisteme.

1. Prvi je sistem svobodnega podjetništva, po katerem se sme izvrševati obrt, ako se izpolnijo splošni pogoji. Ni pa za to potrebnega posebnega dovoljenja niti posebnih predpisanih pogojev, marveč zadostuje, da se obrt prijavi pristojni oblasti.

2. Drugi je normativni sistem, pri katerem daje dovoljenje za izvrševanje obrti pristojna obrtna oblast, ako so izvršeni vsi po zakonu predpisani pogoji.

3. Konečno je tretji sistem koncesioniranja, kjer pristojna oblast lahko da obrtno dovoljenje, vendar v to ni primorana in sicer tudi takrat ne,

čeprav so izpolnjeni vsi zakonito predpisani pogoji.

V naši državi vladajo sedaj še razni sistemi v tem vprašanju. Med tem, ko velja v Srbiji po zakonu o radnjama edinole normativni sistem z malimi izjemami prostega sistema pri trgovskih obrtih in sistema koncesij za gostilničarski obrt po zakonu o kavarnah, gostilnah in lekarnah, obstojajo v ostalih pokrajinah deloma načelni sistemi prostega obrta, deloma normativni sistem za mnoge obrte in konečno sistem koncesij za več rokodelskih in trgovskih obrtov.

Ministrstvo trgovine je mnenja, da ako tudi ostanemo na stališču sistema prostih obrtov, bi se moralo napraviti izjeme, posebno vsaj 1. bi se moralo nvesti sistem koncesioniranja za vsa važna industrijska podjetja, to pa že radi tega, ker moramo stremiti za tem, da čim intenzivneje izkoristimo surovine, ki se nahajajo pri nas in s tem čimdalje bolj zmanjšamo uvoz iz inozemstva, in ker smo primorani vsled nezadostnosti tuzemskega kapitala, dovoliti udeležbo inozemski industriji in kapitalu.

Sistem koncesij bi dal vladi v roko sredstva, da kontrolira delovanje inozemcev in inozemskega kapitala v državi, kar moramo iz državnega stališča le odobravati. Razen tega pa pravi ministrstvo v svojem ekspoziju, da bi sistem koncesioniranja preprečil, da se važne obrambne industrije plasirajo baš ob meji in izven določene cone. To besedilo je precej nejasno in ni mogoče natančno ugotoviti namero in interes vlade. Vendar se bojimo, da je tu mišljeno in izraženo ono naziranje, ki se žalibog že dolgo časa pojavlja v beograjskih listih in sicer tudi v strokovno gospodarskih listih od oficijelnih predstavitejev našega ministrstva.

Proti temu moramo z vso odločnostjo nastopiti. Ne smemo dopustiti, da bi se evakuiralo pol Slovenije kot obrambeno cono in ji s kakim kratkovidnim naziranjem vzelo baš v agrar-

nopasnih krajih vsako možnost nadaljne industrijalizacije. To vprašanje, ki je specijelno za Slovenijo, vitalnega pomena, bo treba vsekakor temeljito razjasniti.

2. Pri trgovskih in rokodelskih obratih se mora jemati ozir na javno varnost, zdravstvo in moralo celokupnosti in na interes naše domače trgovine. Sistem koncesioniranja na primer bi bilo treba uvesti za gostilničarske obrate, za trgovine z živilnimi potrebščinami in predmeti splošne prehrane, za zabavališča, izvoznaška podjetja, dalje za pekarski, puškarski, dimnikarski obrt, za obratovanje parnih strojev, za električne, vodovodne in kanalizacijske instalacije in podobne obrate.

3. Za vse obrate, za katere je treba strokovne izobrazbe, kakor tudi za

industrijo, v kolikor bi ne bila koncesionirana, bi bilo zavesti sistem normativni. Enako za veliko število trgovskih obrtov, kjer se zahteva posebna strokovna izobrazba, bi bilo treba uvesti normativni sistem, v kolikor niso koncesionirani.

Po povedanem se bo treba za zakonske norme bodočega obrtnega zakona odločiti, v koliko se more in sme opustiti od prvotnega sistema prostega podjetništva, ne da bi se s tem oviralo pravilen razvoj pridobitnega življenja in zadostilo splošnim pridobitnogospodarskim in državnim interesom, in uvesti sistem koncesioniranja za industrijske in obrtne obrate in za katere, in normativni sistem za ostale industrijske in obrtne obrate in nekatere trgovske obrate in za katero? (Dalje prih.)

Pitanje zajma u inostranstvu.

Piše: Ljubomir St. Kosier, direktor Centralne Banke d. d. (Karlovac).

Dr. Kosta Kumanudi, kraljevski ministar finansija prešao je u subotu državnu granicu na propotovanju za Paris i London.

Gospodin ministar putuje u inostranstvo u cilju zaključka jednog velikog vanjskog investicionog zajma, koji bi naša država imala da zaključi sa Engleskom ili sa Francuskom ili pače sa Amerikom, već prema konvencijama uslova, koje će nam postaviti finansijeri ovih zemalja. — Eliminirajući iz ovog posmatranja jadransko odnosno riječko pitanje, možemo kazati, da je dr. Kumanudi otputovao u jedno po nas vrlo nezgodno vrijeme i znaku pojava i događaja, koji nikako nemogu da mu budu pri ruci i da govore u prilog ovakovog teškog posla, kao što je zaključivanje jednog velikog zajma na strani.

Razlozi, koji danas nalazu inostranstvu da bude dosta rezervisano pri sklapanju ovakovih većih finansijalnih transakcija sa našom kralje-

vinom mogli bi se u glavnome svrstati u ove četiri tačke:

Ponajprije je tu slab uspjeh investicionog zajma, za koji možemo danas — nakon što je upisivanje zaključeno — kazati, da nije zadovoljio očekivanje, što više uspjeh bio je slabiji nego što su to predvidjeli i oni, koji su kao stručni savjetnici djelovali prilikom zaključivanja tog zajma. — Vrlo nezgodne ustanove glede lombardiranja obveznica sadanjeg 7%-nog investicionog zajma pri Narodnoj Banci kraljevine SHS imadu opet za posljedicu, da emisijna banka izdaje iz svojih blagajna dalnje novčanice, a ovo pospješeno još nekim dubljim razlozima upliviše na sve jače opadanje tečaja naše krunsko-dinarske novčanice na tržištu u Zürichu.

Osim ova dva momenta nalazimo kao vrlo štetno i razne netačne vijesti koje o prilikama u našoj zemlji kolaju po inostranom novin-

Kronika razvoja hranilnic.

Sestavil: I. Mohorič. (Nadaljevanje.)

Najmlajši hranilnični zavod na Kranjskem je sredi januarja l. 1911 v Ljubljani ustanovljena hranilnica kmečkih občin. Organiziran je na podlagi posebnega poročstva občin Št. Vid nad Ljubljano, Horjul, Polhovgradec, Črni vrh, Medvodé, Šmartno pod Šmarno goro, Devica Marija v Polju, Preserje, Kropa, Naklo, Brusnice, Stražišče, Št. Peter na Krasu, Selca, Predoslje, Videm, Št. Vid pri Vipavi, Trata nad Škofjo Loko, Poljane nad Škofjo Loko, Sv. Jošt pri Vrhniki in Mavčiče pri Kranju. Ta hranilnica ni toraj občinski zavod, marveč samostojno ustanovljen in organiziran, pod državnim nadzorstvom stoječ zavod in je v glavnem delo gospodarske Slovenske Ljudske stranke. Nima sicer še oblike predhodnice Komunalnokreditnega zavoda, toda bila ji je brezdvomno določena na tem polju še važna gospodarska vloga.

Primorska je ostala pri dveh starih hranilnicah, ki sta združeni z zastavljalnico, le v Istriji je bila osno-

Statistika zagorske hranilnice 1872—1879.

Leto	Obratna mera vlog	Obratna mera uprav. prem.			Stanje vlož. knjižic		Vloge goldinarjev				
		hipotek	menjic	lombard	začetkom leta	krajem leta	Stanje začetkom leta	Prirastlo tekom leta	Padlo	Kapitalizirane obresti	Stanje koncem leta
1872	4	6	6-8	—	41	—	4.529	305	79	4.303	
1873	4, 5	6	7-8	—	41	76	4.303	12.020	1.441	413	15.295
1874	5	6	8	—	76	82	15.295	6.733	6.064	543	16.507
1875	5	6	8	—	82	105	16.507	10.686	2.840	601	24.954
1876	5	6	8	6	105	127	24.954	19.383	7.951	654	37.040
1877	5	6	8	6	127	126	37.040	11.142	9.941	330	38.571
1878	5	6	8	6	126	103	38.571	11.259	19.423	1.762	32.169
1879	5	6	8	6	103	—	32.169	30	32.408	209	—

Izkaz premoženja.

Leto	Pasiva letne bilance			Letna bilančna aktiva							
	Stanje vlog	Rezervni fond	Svota	Hipotekna posojila	Zaloga menjic	Predjudimi na efekte	Kurzna vrednost papirjev	Zaloga drugod naloženo	Blagajniška gotovina	Ostalo	Svota
1872	4.303	—	4.303	2.230	1650	—	—	—	124	299	4.303
1873	15.295	—	15.295	1900	—	—	10.172	—	323	438	15.295
1874	16.507	117	16.624	5.127	6164	—	3.421	1697	215	—	16.624
1875	24.954	617	25.571	14.434	5598	242	162	4800	35	300	25.571
1876	37.040	974	38.014	30.761	3963	500	—	1327	1313	150	38.014
1877	38.571	1.212	39.783	31.156	3550	800	—	3443	3443	350	39.783
1878	32.169	1.327	33.496	30.851	1755	300	—	173	173	398	33.496
1879	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

vana l. 1893 Hranilnica v Pulju in l. 1910 v Volovski ob Kvarneru. Dol-

gotrajen boj slovenskih in hrvaških manjšin za komunalna zastopstva bi

bil tudi tu odločen, da ni izid svetovne vojne in nove državne meje zopet izločil naš slovenski element iz borbe.

V Dalmaciji sta enako najstarejša zavoda zastavnice s hranilnico popolnoma v italijanskih rokah, po starem društvenem vzoru. Ostalih pet hranilničnih zavodov datira iz zadnjih let, l. 1908 Občinska štedionica u Benkovcu, u Biogradu pri moru in v Drnišu, ter l. 1910 u Obrovcu in Novi pri Trogiru.

Rezultat razmotrivanja je, da je pri nas treba mlado hranilnično organizacijo, dopolniti na enako gostoto kot v drugih deželah, da bode lahko kos širokim komunalno-političnim gospodarskim nalogam, ki zadobivajo z vsakim dnem na pomenu. Kronika prvih hranilnic dokazuje, da so bile vse podpore v kulturne namene obrnjene kljub temu, da je bilo ogromno število interesentov zavoda slovenske narodnosti, pod avstrijskim režimom v germanizacijske namene. Z decentralizacijo hranilništva se je omogočilo slovenskemu ljudstvu kakor tudi sodiščem nalagati denar v slovenskih zavodih, javno in privatno staveništvo v mestih pa je zadobivalo krediten vir, ki je omogočil uresničenje najholj perečih javnih naprav. (Dalje prih.)

stvu. — Jedna od talji kolaju po inostranom novinstvu. — Jedna od takovih jeste primjerice ona o proglašenju moratorija za plaćanja u inostranstvu, koja je demantovana tekar onda, kada smo već osjetili njene posljedice i djelovanja kod naših poslovnih veza vani. — Konačno nesmiemo zaboraviti niti na albansko pitanje, koje izvanju političku situaciju zemlje prikazuje u dosta nejasnom svjetlu i govori više protiv nas, nego nama u prilog.

Eto sa tom i takovom »preporukom« predstavlja današnja situacija inostranim finansijerima našeg ministra finansija dr. Kostu Kumanudija. — Hoće li pod takovim okolnostima njegova akcija moći da urodi uspjehom i pod kakovim uslovima će našoj državi biti dozvoljena pozajmica u inostranstvu, o tome danas još ne možemo ništa pozitivno prikazati, jer nam nisu poznate intencije kr. ministarstva finansija niti ovlast sa kojom je dr. Kumanudi otišao da vanjski zajam zaključi.

Interesantno je svakako, da su pojedine ličnosti u vladi mišljenja, da bi trebalo kontrahirati zajam u naravi, naime, da naša država primi iz inostranstva velike količine one robe, na kojoj je kod nas prilično oskudica i potreba, a ova roba, da se u zgodnom času razproda žiteljstvu i tako prikupljeni novac, da se privede državnim blagajnama.

Ovaj predlog nije ne provediv, au trebalo bi ga još stručno proučiti. — Zajam u naravi imao bi medju svojim dobrim stranama ponajprije to, što bi za robu i strojeve, koje bi naša država uvezla, pri prodaji ovih došla do onih milijardi naših novčanica, koje su danas tesaurirane u rukama zemljoradnika. — Time pako, što bi ova roba kao državna bila uvezana bez naplate carinske pristojbe ili bar bez veće carine, znači, da bi ona u svojoj cijeni bila znatno jeftinija od one, na našim tržištima u zemlji.

I dok bi ovako na jednoj strani zajam u naravi djelovao vrlo korisno u više smjerova, ne smijemo opet zaboraviti, da bi ovakav način kreditne realizacije naišao i na brojne protivnike. Ponajprije ga nebi simpatično pozdravili veletržci i oni trgovci, koji imaju veće zalihe robe na skladištu, u bojazni, da će u momentu, kada državna vlast baci veće zalihe ove robe na tržište uz znatno snižene cijene, početi rapidno da opada i cijena ostalim zalihama, koje su nabavljene eventualno skuplje i pri nepovoljnijem valutnom razmjeru. — Nu konačno nesmiemo mamučki i još jednu okolnost, koja nam nalaže velik oprez pri provedbi ovakovog stvarnog zajma, a to je pitanje prodje uvezene robe i kalkulacija u cijeni. — I ako državna vlast imade mogućnost, da štiteći svoj interes pri ovakovom poslu, zabrani na neko vrijeme u opće uvoz ovakove i slične robe iz inostranstva, mi moramo opet ovo pitanje posmatrati kao prvenstveno po svojoj važnosti.

I ako zaključno postavimo alternativu izmedju valutnog i realnog inostranog zajma pa posmotrimo li konačno i sve razloge, koji govore protivu prvog i u prilog prvog, a na drugoj strani opet protivu drugog i u njegov prilog, mogli bismo gotovo doći do zaključka, da bi za danas bar, bio po našu kraljevinu od veće vrijednosti, probitačniji i povoljniji zajam u naravi, nego li valutni zajam u inostranstvu.

Nu usvojimo li ovo pitanje gledište kao ispravno, naime da valja zaključiti zajam u naravi, tada nam se i nehotice nameće pitanje, dali je u toj predpostavci kraljevski ministar finansija trebao upravo da putuje u Paris i London? Moje je lično uverenje, da Engleska i Francuska pri zaključivanju stvarnog zajma ne dolaze u obzir kao prve, već tekar u drugom i trećem redu.

Kod zajma u naravi, dolazi za našu kraljevinu prvenstveno u obzir Njemačka, kao zemlja, koja nam može u pretežnoj mjeri da pruži sve one potrebštine (strojeve, kemikalije itd.) na kojima danas oskudjevamo.

Tečajna relacija izmedju njemačke marke i naše dinarsko-krunske novčanice, govori takodje u prilog ovakovog posla i ona je po nas daleko povoljnija a marka vrijednija i od engleske funte i od francuskog franka.

Prilikom mog posljednjeg boravka u Njemačkoj ja sam stekao uvjerenje, da su Njemci u velike skloni da izvrše u našoj kraljevini stvarne investicije i to uz uslove, koje nam za danas niti jedna druga država ne bi mogla da pruži u povoljnijoj i zgodnijoj formi.*)

Kraljevski ministar finansija dr. Kosta Kumanudi, rekao je prije svog polaska, da vjeruje u povoljan uspjeh svoje misije. — Ako ga dakle ne poluču u Parisu i Londonu, kako bi bilo da posjeti — Berlin!

Vidi moj članak »Deutsches Interesse am Wirtschaftsleben Jugoslawiens« u 40. broju lista »Der Welthandel« (Berlin) od 7. o. mj.

Razvoj železniškog omrežja u Sloveniji.

(Nadaljevanje.)

Medtem je bila 9. marca podana italijanskom parlamentu osnovna zakona za podržavanje gornjeitalskih prog. V parlamentu so imeli većino Toskanci, ki so nastopali proti podržavljenju. V devetih dneh je bila pozicija ministarstva Minghetti tako oslabljena, da je demisioniralo. Novi kabinet Depretisov je zavzel napram osnovi precej dezinteresirano stališče in si izprosil v svrhu študije zadeve in predposvetovanja daljši odlok. Po devetih dneh pa se je vrnil načrt zbornici, ne da bi se bilo naznanilo stališče vlade. Dve tretjini vseh zborniških odsekov sta se a priori izrazile, da se načrt ovrže. In tako je prišla cela delitvena zadeva vnovič na mrtvo točko. Teško je reči, da se je ministarstvo Depretisovo balo ne priznavati že sklenjeno mednarodno pogodbo, ali pa je uvidevalo veliko vrednost delitve po čl. XII. dunajskega traktata, da je kljub prvotnega vota pristalo na načrt, da se doseže znižanje odkupne cene in da družba provizorno še obdrži prometni obrat. Za nova posvetovanja je bil določen za delegata komtur Cezar Correnti.

Pogajanja so se vršila v Parizu in trajala celo spomlad. Zastopstvo družbe je trdilo, da je že v konvenciji žrtvovalo, kolikor je moglo in da ne more odkupnine več zmanjšati. Komtur Correnti pa je z vso vstrajnostjo in odločnostjo ponavljal stališče parlamenta in konečno mu je družba le odnehala 12 milijonov lir. — Obenem je samoumno tudi izjavila, da tega zneska ne more pod nobenim pogojem znižati. Italijanska vlada je bila z uspehom zadovoljna in, da bi se radi tega ne morala spreminjati bazelska pogodba, se je določilo, da se da omenjenih 12 milijonov lir italijanski vladi k dispoziciji. Drugi tema pogajanj pa je bila pogodba za podaljšanje prometnega vodstva. Principijelno ni imela družba ničesar proti temu, da bi se nadalje vodila promet do 1. julija 1877 oziroma 1. januarja 1878 proti letni odškodnini v znesku 31½ milijonov lir v zlatu ali enakovrednih prvovrstnih menjicah na London ali Pariz. — Pismena pogodba med Correntim in Alphonzom pl. Rothschildom datira z dne 11. junija 1876 in je dobila pozneje naslov pariškega kompromisa.

Oficijelno je bil kompromis priznan in potrjen s takozvano adicijonalno akto v Rimu, katero so podpisali kot ministrski predsednik Depretis, za javna dela Zanardelli in v imenu upravnega sveta H. Landau dne 17. junija 1876.

Na vseh borznih trgih so bili do tedaj družbini železnični efekti globoko padli. Novica o doseženem sporazumu je bliskoma spravila cel položaj zopet v normalni tir. Na 30. maja sklicani občni zbor je bil preložen na 28. junija. V prvem delu je bilo podano poročilo o letu 1875, v drugem pa je poročevalec eksponiral kroniko razvoja in predpogojev otvo-

ritve samoavstrijske družbe. Pariški kompromis je bil označen kot koncepcija, katero je zahtevala »moč in nujnost razmer«. Posebno se je povdarjalo, da ima družba najboljše izgleda, da doseže nove bilančne uspehe, da z vso sigurnostjo pričakuje dividendo 10 do 15 frankov ter da se v Franciji in Italiji za njihove delnice ne bode več plačevalo niti za kotiranje pristojbin, niti dohodninskega davka, marveč se bode pavšaliralo 1 frank na delnico oziroma 50 centesimov na kupon prioritete obligacije. Ker pa je družba še čakala odobritev italijanske pogodbe, se je glasovanje o adicijonalnem aktu in o pariškem kompromisu odložilo na izredni občni zbor.

(Dalje prih.)

Kako naj vodijo trgovci knjige opravljene prometa?

(Nadaljevanje.)

Sklepne vsote za trošarino se vpiše v zadnji odstavek »trimesečnega obračuna kreditiranih odškodnin« in poleg tega še v zadevno kolono »trimesečnega obračuna odškodnin, prejetih v gotovini«. Oba navedena opredelka sta na prvi strani, desno tiskovine »A«.

Izkaz o vplačilih na kreditirane odškodnine se zaključi in sklepne vsote pa prenese takoj v »trimesečni obračun kreditiranih odškodnin«.

Sklepna vsota za razveljavljene, kreditirane odškodnine je odbiti mesečno, kakor smo to že zgoraj navedli od sklepne vsote kolon 3, 5 ali 7, glavnega opredelka na prvi strani. Koncem 1. 1921 se torej odbije od sklepne vsote kolone 7.

Obračuni se sklenejo deloma na podlagi pomožnih opredelkov, ki se nahajajo na tiskovini »A«. Ti so:

a) kolone 2, 4 in 6 glavnega opredelka na prvi strani. Tu so zabeležene prodaje itd. proti plačani odškodnini;

b) na drugi strani »A« opredelka 2. za vzelo blago itd. iz obratovališča za osebno ali domačo uporabo;

c) istotam je opredelka za promet, opravljen za državo, in

d) za razveljavljene posle.

Ti opredelki se zaključijo in ugotove sklepne vsote. Slednje se prenese v »trimesečni obračun odškodnin, prejetih v gotovini«.

Ako smo imeli n. pr. v mesecu oktobru t. l. prometa proti plačani odškodnini za 720.000 K, v mesecu novembru n. pr. za 650.000 K in v decembru pa za 830.000 K, in ako smo vzeli blaga za domačo lastno porabo za 30.000 K, tedaj imamo celokupno vsoto prometa 2,230.000 K.

To vsoto dobimo, ako spopolnimo 1. — 6. vrsto »trimesečnega obračuna odškodnin, prejetih v gotovini«. Od tega zneska je odbiti sklepne zneske iz oddelkov 3. in 4., ki se nahajajo na drugi strani »A« (t. j. promet z državo in razveljavljene posle) in pa še trošarino z vsemi dokladami vred.

Ako je bilo n. pr. prometa z državo za 75.000 K, razveljavilo se je pa poslov za 115.000 K in je znašala trošarina 55.000 K, tedaj dobimo na odbitkih znesek po 245.000 K.

Diferenca med celokupnim prometom po 2,230.000 K in odbitki po 245.000 K da davku zavezano vsoto 1,985.000 K. To je kosmata odmerna podlaga. Ako je treba se to vsoto še zaokroži navzdol na polnih 100 K.

Slednja dva zneska t. j. nezaokroženo in zaokroženo vsoto prenesemo še v kupon, ki se nahaja na vzorcu »A« na levo spodaj.

Davek na poslovni promet se nato takole izračuna. Po formuli:

x : zaokroženi odmerni podlagi = 100 : 101, dobimo čisto odmerno podlago.

V našem slučaju torej:
x : 1,985.000 K = 100 : 101.
x = 1,965.346 K 53 v je čista odmerna podlaga.

Diferenca med zaokroženo (kosmato) odmerno podlago in med čisto odmerno podlago da naš prometni davek.

V navedenem primeru znaša zaokrožena odmerna podlaga (kosmata vsota) 1,985.000 K — v čista odmerna podlaga 1,965.346 K 53 v

diferenca znaša 19.653 K 47 v

Davek dobimo tudi na ta način, da preračunamo en odstotek od čiste odmerne podlage (x : 1,965.346 K 53 v = 1 : 100; x = 19.653 K 47 v).

V tem znišlu se spopolni kupon. Davčni znesek vpišemo še z besedami.

Kupon nato lastnoročno podpisemo. Sedaj bi morali nesti tiskovino »A« na pristojni davčni urad in tamkaj plačati izračunani davčni znesek.

Vendar tega še ne moremo storiti, ker moramo še popreje spopolniti one dele tiskovine, ki še niso popolnoma obračunani. To so opredelki, ki zadevajo promet proti kreditirani odškodnini. Označene opredelke je voditi le v davčne evidenčne svrhe, da nas more davčna oblast kontrolirati, ali ne manipuliramo morda na kak prepovedan način s takimi računi.

V to svrhu nam je najpreje zaključiti v obrazcu veliki »A« za vsak mesec kolono »za opravljene promet« proti »kreditirani odškodnini«. (Obrazec »A« prva stran, veliki opredelka, kolone 3, 5 in 7). Sklepne vsote kolon 3, 5 in 7 se prenese v opredelka, ki ima naslov: Trimesečni obračun kreditiranih odškodnin. Zneski kolon 3, 5 in 7 (iz glavnega opredelka) se tu seštejejo in na ta način dobimo celokupno vsoto. Znesek razveljavljenih kreditiranih odškodnin je že vstavljen. Dobiti je še diferenco med obema vsotama. Slednje se prenese kot prvi znesek za prvi dan prihodnjega četrtletja.

S tem je »knjiga opravljene prometa« spopolnjena.

(Dalje prih.)

Izvoz in uvoz.

Uvoz strojnih delov. Generalna direktcija carin poroča sledeče: Uvozniki, ki imajo pravico, da se poslužijo razpisa C št. 61602/1920, če uvažajo na podlagi tega razpisa posamezne strojne dele, meraja predhodno preko carinarnice, pri kateri se izvrši ocarinjenje, predložiti gener. direktciji carin prošnjo, v kateri točno pojasnijo, kakšne in koliko strojnih delov uvažajo. V prošnji mora biti jasno navedeno, na kakšen način in v kakšne svrhe bodo uvoženi deli porabljeni. Taka prošnja ni potrebna, če se uvažajo kompletni stroji z odgovarjajočimi deli.

Uvoz barv v Italijo. V Italijo je prepovedan uvoz sintetičnih barv in organ. pomožnih produktov. Izjema je dovoljena le, če domača industrija ne krije potrebo. Ta prepoved pa ne velja za naravne barve, ki se smejo brez nadaljnega uvažati.

Uvoz pekmeza v Nemčijo ni dovoljen. Po poročilu našega poslanstva ministarstvo za poljedelstvo in prehrano uvoz pekmeza v Nemčijo ni dovolilo, ker ga izdeluje Nemčija sama v zadostni količini poleg tega, da je dovoljen uvoz svežih in suhih sliv. Med vojno je Nemčija začela izdelovati neko vrsto surrogata, na katerega so se konzumenti navadili, tako, da za pravi pekmez za enkrat ni povpraševanja, že radi tega ne, ker je cena pravemu pekmezu mnogo višja, kot pa surrogatu. Sicer ni izključeno, da bo uvoz pekmeza v kratkem dovoljen, ker sta v največih krajih, ki pridejo za pridelavo sliv v poštev, dež in mrzaz uničila črešnje in slive še v cvetju. Naš pekmez se zamore izvažati na Poljsko, Nemčija pa nam je odprta za uvoz suhih in svežih sliv. — Žalibog je ta izvoz radi prometnih težav zelo otežkočen in deloma celo nemogoč.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Inspektorat ministarstva trgovine in industrije v Sarajevu. Odsek za trgovino in industrijo bo preorganiziran v neodvisno institucijo pod imenom »Inspektorat ministarstva trgovine in industrije v Sarajevu«.

Konferenca v Portorose, na kateri naj bi se pretresala prometno-politična in trgovsko-politična vprašanja, bi se bila morala sestati včeraj, 24. t. m., pa je bila nenadoma odpovedana, najbrže radi razmer na Madžarskem.

Madžarsko vino za Čehoslovaško. Po poročilih praških listov, je izjavila Madžarska, da začne le pod tem pogojem trgovska pogajanja s Čehoslovaško, če dobi dovoljenje, da izvozi v Čehoslovaško letno 1.2 milijonov hl vina.

Obnova trgovine s sovjetsko Rusijo je nemogoča. Angleška trgovska misija, ki se nahaja sedaj v Moskvi, se bo vrnila v kratkem v Anglijo. Misija trdi, da je obnovev trgovine s sovjetsko Rusijo za enkrat nemogoča.

Industrija.

Glede izvoza hrastovih pragov se je vršila 16. t. m. v ministruvstvu za šume in rude anketa, pod predsedstvom dr. Nenadiča: Savez industrijalcev sta zastopala gg. Selak in Bauer, ki sta zahtevala v interesu našega narodnega gospodarstva, da se sme 30 odstotkov cele produkcije hrastovih pragov izvoziti, a ostalih 70 odstotkov naj se ponudi na razpolago prometnemu ministruvstvu pod senami javne dražbe. Posebnega lesnega gradbenega materiala se proizvaja toliko, da prekorači domačo potrebo, vsled česar naj se dovoli izvoz brez nadaljnjega. Ugotovilo se je, da je nezmišelnost, obtežiti hrastove prage in posebni gradbeni les s izvoznimi carinami, dočim se fina hrastova dela ne zacarinijo. Dr. Nenadič je obljubil, da bo o željah industrijalcev obvestil ministrski svet.

Požar v papirnici v Medvodah. V nedeljo je izbruhnil v papirnici v Medvodah požar. Podrobnosti o požaru, ki je povzročil precejšnjo škodo, še niso znane.

Zvišanje produkcije morske soli na otoku Pagu. Danes dela v solinah na otoku Pagu okrog 300 delavcev, dočim bi se zamoglo zaposliti do 1000 oseb, če bi se soline razširile. Razširjenje bi stalo državo jako malo, dohodkov pa bi imela država letno okrog 25.000.000 din.

Delniška družba za tehnične in elektrotehnične potrebe je osnovana v Sarajevu.

Obnova d. d. za iskoriščanje surovin je protokolarana v Beogradu. Družba se bavi s trgovino, uvozom in izvozom surovin in odpadkov in predelavo istih.

Nemško-madžarska tvornica sukna v Budimpešti. Več nemških in madžarskih tvrdk je osnovalo v Budimpešti takozvano Budimpeštansko - elberfeldsko tvornico finega sukna d. d. z 20 milijoni mark delniške glavnice.

Denarstvo.

Naše posojilo v Angliji. Po poročilih raznih inozemskih časopisov, bo sodelovalo pri dajanju posojila več največjih angleških bank. Poleg bank pa se zanimajo še nekatere fin. grupe za zgradbo železniških prog, posebno one, ki bi vezale Beograd z Jadranskim morjem. Konečno se za zgradbo železnice zanima tudi ona družba, ki je dobila monopol v Albaniji in sicer za zgradbo one železniške proge, ki bi bila bližje Albaniji.

Izplačevanje bonov prvega državnega posojila. Po poročilih iz Beograda se prvega izplačevanje bonov prvega državnega posojila dne 1. novembra.

Pošiljke valut v inozemstvo. Glavno nadzorništvo finančnega ministruvstva naznanja interesantom, da je postalo kontroliranje pisem, s katerimi se vršijo pošiljkatve valut v inozemstvo, nepotrebno in da morejo ta pisma odhajati v inozemstvo, ne da bi se poprej pregledala in žigosala s strani odbora za nadzorstvo pošiljatev deviz in valut.

Finančno-politična pogajanja med Čehoslovaško in našo državo. V torek,

dne 18. t. m. so prispeli v Prago zastopniki naše države v svrhu regulacije finančnih zadev med čehoslovaško republiko in Jugoslavijo. V delegaciji so generalni inšpektor ministruvstva financ Slavomir (Petrović, načelnik trgovskega ministruvstva Milan Radoslavljević in dr. Janko Hacin. Gre v glavnem za prenos depojev, za medsebojno poravnanje terjatev, za zadevo v Čehoslovaški se nahajajočih žigosanih jugoslovanskih bankovcev in srbskih srečk.

Carina.

Za izboljšanje tečaja dinarja. Generalna direkcija je naročila vsem carinarnicam, naj pospešijo ocarinjenje vsega izvoznega blaga, ker je to za izboljšanje tečaja našega dinarja neobhodno potrebno.

Efektivna zlata carina uvedena v Avstriji. V Avstriji se bo odslej plačevala za izrečno luksuzne predmete carina v popolni zlati pariteti. Da se ne bo razvilo tihotapstvo z zlatom, bo izdajala Avstro-ogrška banka in njene podružnice nakaznice za zlato. Tečaj se bo ravnal po vsakokratnih dnevnih tečajih zlata. Predmeti, za katere se sedaj ni plačevala carina, ostanejo še nadalje carine prosti, dočim se zviša za ostale carini podvržene predmete, za katere se je zvišala carina doslej na 160 do 200 kratno plačilo, na 250-kratni znesek.

Promet.

Promet s Madžarsko ustavljen. — Ravnatelju državnih železnic g. Iliču je ministrski svet sporočil vladni sklep, da se radi položaja na Madžarskem prekine ves železniški promet s to državo.

Spremembe voznega reda na južni železnici. Obratno ravnatelstvo južne železnice objavlja: Dne 26. oktobra t. l. se vpelje med Dunajem in Mariborom gl. kol. tretji par potniških vlakov v zvezi na nočne potniške vlake med Mariborom gl. kol. in Ljubljano gl. kol. Radi tega se izpremeni vozni red nočnih potniških vlakov na progi Maribor gl. kol. — Ljubljana gl. kol. Vožni red je sledeči: Odhod z Dunaja ob 13.00, odhod iz Gradca ob 19.42, prihod v Maribor gl. kol. ob 22.20, odhod iz Maribora gl. kol. ob 23.30, odhod iz Celja ob 1.26, odhod iz Zidanega mosta ob 2.14, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 3.47. V obratni smeri: odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 23.52 (prvikrat že dne 25. t. m.), odhod iz Zidanega mosta ob 1.32, odhod iz Celja ob 2.11, prihod v Maribor gl. kol. ob 4.03, odhod iz Maribora gl. kol. ob 5.16, odhod iz Gradca ob 8.21, prihod na Dunaj ob 14.54. — Nočni potniški vlak, ki odhaja iz Maribora gl. kol. ob 22.10 in prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 3.03 ter nočni potniški vlak, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 23.55 in prihaja v Maribor gl. kol. ob 4.44, izostaneta s 26. oktobrom t. l. Nadalje se izvrši sprememba na progi Ljubljana gl. kol. — Vrhnika. Večerni vlak na Vrhniko odhaja iz Ljubljane gl. kol., počenši s 26. oktobrom že eno uro prej; odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 18.20, prihod na Vrhniko ob 18.55. Dne 26. okt. t. l. izide nov stenski vožni red, ki ga privatne stranke dobe proti plačilu na naših postajah.

Znižba vozninskih stavkov. (Iz »Urad. lista« št. 126 z dne 19. t. m.) — Čehoslovaško-jadranski tovarni promet. Z veljavnostjo izza dne 12. oktobra 1921. do preklica, a najdalje do dne 31. oktobra 1921., se znižujejo delni vozninski stavki odsečne tablice B (tarifni odsek G na straneh 194 do 199) »provizorne železniške tovarne tarife«, veljavne izza dne 1. marca 1921., za 30% (trideset odstotkov). Pri izračunavanju vozninskih stavkov se zaokrožajo ulomki centesimov na cele centesime. — Avstrijsko-jadranski tovarni promet. —

Z veljavnostjo izza dne 12. oktobra t. l. do preklica, a najdalje do dne 31. okt. 1921., se znižujejo vozninski stavki »provizorne železniške tovarne tarife«, veljavne izza dne 1. februarja 1921., nadalje vozninski stavki, razglašeni v okviru te tarife v Uradnem listu: 62 z dne 9. junija 1921. pod št. 3239—III, 78 z dne 7. julija 1921. pod št. 2017—III, 86 z dne 26. julija 1921. pod št. 2526—III, 112 z dne 15. septembra 1921. pod št. 5829—III, za 30% (trideset odstotkov). Pri izračunavanju vozninskih stavkov se zaokrožajo ulomki centesimov na cele centesime. Razglas št. 5595/III v Uradnem listu 109 z dne 7. septembra 1921 je zaradi tega brezpredmeten. Čehoslovaško-jadranski tovarni promet. Znižba voznine za jablonsko blago. — Z veljavnostjo izza dne 12. oktobra 1921 do preklica, oziroma do proizvodbe po tarifi, a najdalje do konca meseca oktobra 1921., se znižujejo vozninski stavki, ki so bili razglašeni v Uradnem listu 122 z dne 7. oktobra 1921. pod št. 1542 za jablonsko blago (bisere, zapestnice, gumbe in bižuterijo) take-le:

	centesimov za 100 kg
Hodkovec u Liberce	1880
Jablonec-Brandl státni nádraží	2022
Jablonec n. N. státni nádraží	2033
Liberec C. S. D.	1930
Rychnov u Jablonce státni nádraží	1889
Tanvald-Sumburk	1930
Turnov	1851
Železny Brod	1889.

Brzojavne in telefonske pristojbine v inozemskem prometu. S 1. novembra se plača pri vseh inozemskih brzojavnih in telefonskih pristojbinah za frank ali za del franka 40-kratni znesek v kronski veljavi, ker je kot enakovrednost franka določenih 10 dinarjev ali 40 K.

Paketni promet s Italijo. Italijanska poštna uprava zahteva, da se priloži vsem poštnim paketom, ki so namenjeni v Italijo, račun v originalu ali v prepisu, ki označuje vrednost vsebine. Naše poštne uprave ne bodo sprejemale torej paketov brez računov.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Državne dobave. Glasom poročila, ki ga je prejela trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani od kompetentne strani, se naša industrija malo zanima za državne nabave ter je najbrže vzrok temu ta, da so dotične tvrdke slabo informirane o razpisih državnih dobav. Tvrdkam, ki se zanimajo za državne dobave, bi kazalo naročiti si »Službene novine«, v katerih so priobčeni vsi razpisi državnih dobav in samoupravnih teles.

Dobava, prodaja.

Dobava. Dne 10. novembra se bo vršila v upravi glavnega sanit. skladišča v Zemunu licitacija za nabavo 10.000 parov nogavic za bolnike.

Dobava za našo vojsko. Uprava vojne opreme I. v Beogradu bo nabavila v svoji pisarni dne 15. novembra il. 190.000 komadov srajc in bomb. platna, 190.000 komadov spodnjih hlač in 135.000 metrov platna 155 cm širine. Kavejca 1,017.000 din.

Razno.

29. oktober ni državni praznik, ker je praznik državnega ujedinjenja 1. december.

Pravilnik o izdajanju in vidiranju potnih listov priobčuje »Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo v števil. 127 z dne 22. oktobra t. l. pod točko 315., na kar opozarjamo interesente.

Nemški konji za našo kraljevino. — Naša komisija je prevzela na račun vojne odškodnine od Nemčije zopet 9000 konj.

Izredni občni zbor. Ker je bil izredni občni zbor Mariborske eskomptne banke, določen na dan 12. oktobra 1921., v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« prepoznano objavljen, bo izredni občni zbor Mariborske eskomptne banke dne 30. oktobra 1921 ob desetih v bančnih prostorih v Mariboru. — Spored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Povišba delniške glavnice od 10.000.000 K (2.500.000 din.) na 30.000.000 K (7.500.000 din.). 3. Izprememba pravil glede sedeža, imena družbe in drugih določil, ki so s tem v zvezi. 4. Slučajnosti. V Mariboru, dne 7. oktobra 1921. — Upravni svet Mariborske eskomptne banke.

Tržna poročila.

Trg.

Ptaj. Na živinskem sejmu dne 18. oktobra je cena živini znatno padla. — Najboljša kvaliteta, pitani težki voli, so se ponujali po 18 K za kg. Krave in biki od 6 do 12 K za kg. Živine je bilo mnogo, kupcev nasprotno jako malo, ker vsled prepovedi uvoza od strani Italije, ni bilo nobenega kupca — Italijana.

Poročilo s tržišta s poljskimi pridelki. Tendenca neizpremenjena. Največ zanimanja se opaža še vedno za pšenico in za koruzo, ki se prodajata po zelo visoki ceni. Pšenica notira že čez 1100 K, medtem, ko se za koruzo stare žetve plačuje 860 do 880 K. Nova koruza se nudi po 820 do 880 K, vendar ne najde kupcev, ker še ni dovolj suha. Ovsja je na trgu precej. Oves srbskega in bosanskega izvora se prodaja po 755 do 780 K, slavonski rešetani pa po 20 K dražje. Povpraševanje po fižolu je nekoliko živahnije in se plačuje letošnji beli po 1100 do 1150 K. Moka O stane K 16 do 16.80 z vrečo. Vse cene se razumejo postaja natovora.

Kovine.

New-York: Baker elektrolit. 13 (dan preje 13), kositar, loko 19.36 (19.30), svinec 4.72 (4.72), cink 4.65 (4.62), železo 20.75 (20.75), pločevina 5 (5).

London: Baker, izplač. 69.50, baker elektrolit. 75.50—77.50, baker Best-selected 70—71.50, baker Strongsheets 103, kositar, 155.75, svinec 23.25, cink 26.62, aluminij za tuzemstvo 120, za izvoz 125, antimon Regulus 40, pločevina, loko 21.6, živo srebro 9.50—9.62, nikelj 190, srebro 42.50, zlato 106.8, platina 410.

Berlin: Baker elektrolit. 3000—3025, svinec 1100—1150, cink 1200—1250, Remelted cink v ploščah 900—975, aluminij 4650—4750, cink Banka, Straits, Austral 7400—7500, nikelj 6200 do 6300, Antimon Regulus 1175—1225, srebro 2400—2425.

Borza.

Beograd, valute: dolarji 68, marke 44, leji 54, levi 44; devize: Praga 74, Berlin 43.50, Dunaj 2.10, Milan 277, Budimpešta 10.

Zürich, devize: Berlin 3.20, New-york 541, London 2130, Pariz 3925, Milan 2125, Praga 5.65, Budimpešta 0.75, Zagreb 1.75, Bukarešta 8.90, Varšava 0.12, Dunaj 0.30, avstrijske žigosane krone 0.22.

Priporočamo šped. tvrdko

Lud. Ševar vdova na Rakeku

katera izvršuje vse v to stroko spadajoče posle kulantno in najhitreje. Sprejema blago tudi v ocarinjenje.

OFICIJELNI ŠPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“

Ljubljana, Maribor, Beograd,
Zagreb, Rakov, Trst, Wien.
Raznovrstne spedicije.

BALKAN

d. d. za mednarodne transporte.

Reekspedicije. - Preselitve s
pohištvenimi vozovi. - Zacari-
nanja, carinska agentura.

Sprejema vloge na hranilne knjižice žiro in druge vloge po najugodnejših pogojih.

Jadranska banka

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Trst, Wien, Zadar, Zagreb.

Izvršuje vse bančne posle po najugodnejših pogojih.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Nagrobne lučice sveče, milo eš-vesko in toal.

Kremo (čistilo) Ilirija, Jurjevo, C. M., Dilber, Cipulin, mast (vazelina) ličilo, Sidol,

Krtace ribarice iz riževe slame in korenine, konjske, za likanje (glanc) mazalke, motvoz in čevljarsko prejo (dreto),

Bičevnike prave tržaške, gladke in pletene, orehove pletene, biče, vezalke (jermena) za čevlje,

Cigaretni papir vseh vrst, pisemski, trgovski, kancliski, konceptni, gladilni, (šmirgel) in stekleni papir ter drugo kratko robo nudi po najnižjih cenah veletrgovina

Osvald Dobeic, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg 9.

! Pozor

trgovci!

Nepremočljiva mast za čevlje in usnje.

Cene in kvaliteta brez konkurence.

RAFINERIJA mineral. olja
MARIBOR
Cankarjeva ul. 1

Na debelo:

Kava,
čaj, kakao,
sardine, olje, vinski kis, bobinski in trapistovski sir, salami, šunka in slanina, ljutomersko steklenično vino letnik 1917.
Rogaška Slatina.

T. MENCINGER
Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Medić, Rakovec & Zankl, prej: A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavici: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

English varnishes:

Angleški laki:

COPAL VARNISH.

Kopalov lak za znotraj.

PINE COPAL VARNISH.

Fini kopalov lak za znotraj.

SUPERFINE COPAL BODY VARNISH.

Lak za kočije, najfin.

FINE COPAL CARRIAGE BODY VARNISH.

Lak za kočije, fini.

PALE FLATTING VARNISH SPRF.

Brusilni fini prep. ak.

PALE FLATTING VARNISH UNIVERSALE

Brusilni prepar. lak.

EXTERIOR COPAL VARNISH FINE.

Fini zračni lak.

EXTERIOR COPAL VARNISH SPRF.

Najfinejši zračni rap. lak

PALE SICCATIVE FLUID

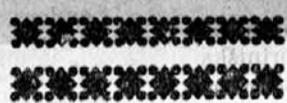
Sikatif, svetel.

DARK SICCATIVE FLUID.

Sikatif, temen.

SPRF. WELLRIGHT VARNISH.

Lak za kočijske stz najfinejši.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost:

barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbofinej, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERA KL“.
Lak za pode.

„MERA KL“.

Linoleum lak za pode.

„MERA KL“.

Emajlni lak.

„MERA KL“.

Brunoline.

English varnishes:

Angleški laki:

JAPAN BLACK VARNISH.

Lak za gvozdje, japan.

FINE JAPAN BLACK VARNISH.

Fini črni japonski lak.

QUECK BLACK VARNISH

Japon. lak s sikativom.

ISOLATING BLACK VARNISH.

Izolirni lak.

LIQUID DRIERS PALE

Terebina svetla.

LIQUID DRIERS DEEP.

Terebina temna.

DAMAR VARNISH.

Damarov lak.

ENAMEL VARNISH WHITE.

Emajl bell.

ENAMEL VARNISH BLUE, RED, GREEN.

Emajl moder, rudeč, zelen.

FINE ENAMEL VARNISH WHITE.

Emajl bell, izredno fini.

Lesna industrija
Bratje Tavčar

Centrala Maribor

Telefon št. 245.

Podružnica Vuzenica

Telefon št. 1.

Ponuja
vsakorstni rezani
in tesani les.

„MESNA“
(lastniki Bratje Tavčar)

Družba z o. z. za izvoz v inozemstvo mesa, mesnatih in maščobnih proizvodov.

Maribor

Kopališka ulica šte. 11.

Interurban telefon št. 245.

Kupuje

po najvišjih dnevni cenah pitane (tovljene)

svinje, govedo itd.

Prigovora se tvrdka

Josip Petelinc
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
tovarniška zaloga
šivalnih strojev

Igel in posamezni delov za vse sisteme šivalnih strojev in koles, olje ter potrebščine za krojače; šivilje, čevljarje in sedlarje ter galanterijo na drobno in debelo.
Cene nizke! Postrežba točna!

Zaloga pohištva lastnega izdelka

Andrej Kregar
strojno mizarstvo št. Vid n. Ljubljano.

Izvršuje vsa stavbena in pohišvena mizarstva dela po naročilu. Cenik pohištva na ogled.

Plavžarski koks

oddaja tvrdka

Anton Tonejc in drug,
Maribor.

Cena po dogovoru.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Hedžet & Koritnik — Ljubljana

Frančiškanska ulica 4

MANUFAKTURNA
blagovnica na debelo